

Izjava o glavnim štetnim učincima odluka o ulaganjima na čimbenike održivosti

Sudionik na financijskom tržištu: InterCapital Asset Management d.o.o. (ICAM), LEI: 529900PWYTEP77IEKE59

Sažetak:

InterCapital Asset Management (LEI: 529900PWYTEP77IEKE59) uzima u obzir glavne štetne učinke svojih odluka o ulaganjima na čimbenike održivosti. Ovo je konsolidirana izjava o glavnim štetnim učincima na čimbenike održivosti.

Ova izjava o glavnim štetnim učincima na čimbenike održivosti odnosi se na referentno razdoblje od 1. siječnja 2023. do 31. prosinca 2023.

ICAM u svom poslovanju i prilikom ulaganja vjeruje u važnost vođenja računa o okolišu i društvu uz uzimanje u obzir upravljačkih praksi (jednim nazivom – ESG), a pogotovo prepoznaje rizike vezane uz njihovo zanemarivanje. Osim što može dovesti do nižeg prinosa za naše klijente, neadekvatno upravljanje navedenim rizicima može dovesti do smanjenja kvalitete života za cijelu zajednicu, bilo kao posljedica uništavanja okoliša ili društvenih problema. Takve posljedice nazivamo štetnim učincima.

Ovaj dokument opisuje kako ICAM identificira i ocjenjuje moguće štetne učinke definirane Uredbom (EU) 2019/2088 i Regularnim tehničkim standardima propisanim Delegiranom uredbom Komisije (EU) 2022/1288.

Detaljni koraci i pristup, kao i politike na koje se poziva u ostatku teksta, su javno dostupni na našim web stranicama. Pritom posebnu pažnju skrećemo na Politiku odgovornog ulaganja, koja detaljno opisuje pravila isključivanja, računanje ESG ocjene i njihove implikacije na ulaganja te Politiku aktivnog vlasništva, koja detaljnije opisuje načine na koje se ICAM angažira kod izdatelja bilo direktnim kontaktom ili glasovanjem na skupštinama, a sve u cilju poboljšavanja praksi izvještavanja i pristupa održivosti.

Budući da je ovo druga godina da ICAM objavljuje ovaj izvještaj, prikazana je usporedba vrijednosti za 2023. i 2022. Napominjemo ipak da velik broj izdatelja još uvijek ne objavljuje sve podatke potrebne za izračun glavnih štetnih učinaka. Zbog toga se ponekad značajan dio izračuna oslanja na procjene koje su podložne promjenama kako se s vremenom više podataka bude objavljivalo.

Summary:

InterCapital Asset Management (LEI: 529900PWYTEP77IEKE59) considers principal adverse impacts of its investment decisions on sustainability factors. The present statement is the consolidated statement on principal adverse impacts on sustainability factors of InterCapital Asset Management.

This statement on principal adverse impacts on sustainability factors covers the reference period from 1 January 2023 to 31 December 2023.

We at ICAM believe in the importance of taking into account the environment, society and government practices (ESG), and we especially recognize the risks stemming from ignoring them. Not only can that lead to lower returns for our clients, but the inadequate management of the said risks can also lead to worsened quality of life for entire communities, either as a consequence of environmental harm or social issues. We call these consequences adverse impacts.

This document describes how ICAM identifies and values the possible adverse impacts as defined by the Regulation (EU) 2019/2088 and the Regulatory Technical Standards found in the Delegated Act (EU) 2022/1288.

Detailed steps and processes, as well as the policies referred to in the rest of the document, are publicly available on our website. We especially note 1) the Responsible Investment Policy which describes our exclusion policy, the calculation of ESG scores and their implications to investments and 2) the Active Ownership Policy, describing the ways we engage with the issuers either through direct contact or voting on the shareholders' assemblies, with the goal of improving both the reporting practices and the approach to sustainability.

Since this is the second year ICAM publishes this report, historical comparison is shown between 2023 and 2022. We note that a large number of issuers has not yet started reporting all the data needed to calculate principal adverse impact indicators. For this reason, a significant portion of the calculations was based on assumptions, which can be subject to changes in the future as more data become available.

Opis glavnih štetnih učinaka na čimbenike održivosti

Pokazatelji primjenjivi na ulaganja u poduzeća

Pokazatelj štetnog učinka na održivost	Mjerilo	Učinak 2023. g.	Učinak 2022. g.	Objašnjenje	Poduzete i planirane mjere i ciljevi utvrđeni za sljedeće referentno razdoblje	
KLIMATSKI I DRUGI OKOLIŠNI POKAZATELJI						
Emisije stakleničkih plinova	1. Emisije stakleničkih plinova	Opseg 1 emisija stakleničkih plinova	6.518	6.445	tone plinova Udio procjene: 0%	ICAM kao generalni cilj ima smanjenje emisija i održavanje Pariškog sporazuma. Međutim, zbog neusklađenosti metodologija koju kompanije primjenjuju za izračun emisija, i pokazatelji koje mi izvještavamo su neprecizni i jako volatilni. Stoga nam je cilj bio, a u sljedećem periodu i ostaje, poticanje kompanija na usklađeno izvještavanje (u čemu će pomoći i CSRD regulativa). Kada to bude slučaj, ICAM će detaljnije opisati svoje ciljeve za ove pokazatelje.
		Opseg 2 emisija stakleničkih plinova	1.380	3.034	tone plinova Udio procjene: 0%	
		Opseg 3 emisija stakleničkih plinova	145.352	68.253	tone plinova Udio procjene: 3%	
		Ukupne emisije stakleničkih plinova	153.077	77.522	tone plinova Udio procjene: 3%	
	2. Ugljični otisak	Ugljični otisak	409	207	tone po milijun uloženi eura Udio procjene: 3%	
3. Intenzitet emisija stakleničkih plinova u društvima u koja se ulaže	Intenzitet emisija stakleničkih plinova u društvima u koja se ulaže	286	414	tone po milijun eura prihoda poduzeća Udio procjene: 3%		
4. Izloženost prema društvima koja posluju u sektoru fosilnih goriva	Udio ulaganja u društva koja posluju u sektoru fosilnih goriva	3,9%	3,3%	Udio procjene: 0%	ICAM nema kao direktan cilj izbjegavanje ulaganja u sektor fosilnih goriva. Međutim, kako bi se ostvarili ostali ciljevi (otisak, intenzitet i dr.) i naša ulaganja u navedeni sektor će	

						biti mijenjana na način da se izabiru kompanije koje su najefikasnije u vezi emisija ili će, u konačnici, i sama ulaganja biti smanjena.
	5. Udio potrošnje i proizvodnje energije iz obnovljivih izvora	Udio potrošnje i proizvodnje energije iz obnovljivih izvora u društvima u koja se ulaže u odnosu na energiju iz obnovljivih izvora, izraženo kao postotak ukupnih izvora energije	40%	33%	Udio procjene: 5%	Budući da s trenutnim tehnologijama nije moguće organizirati zdravu ekonomiju koja bi u potpunosti koristila samo obnovljive izvore, ICAM zasad pokušava održavati ovaj postotak ispod 50%.
	6. Intenzitet potrošnje energije po sektorima koji znatno utječu na klimu	Potrošnja energije u GWh na milijun EUR prihoda društava u koja se ulaže, po sektorima koji znatno utječu na klimu	0,2	0,8	Udio procjene: 5%	Budući da se ovaj pokazatelj ne odnosi samo na energiju dobivenu iz održivih izvora, ICAM nema konkretan cilj.
Bioraznolikost	7. Djelatnosti koje negativno utječu na područja osjetljiva na bioraznolikost	Udio ulaganja u društva u koja se ulaže s lokacijama/ operacijama u područjima ili u blizini područja osjetljivih na bioraznolikost ako djelatnosti tih društava u koja se ulaže negativno utječu na ta područja	0,07%	0,07%	Udio procjene: 99,9%	ICAM se trudi izbjeći ovakva ulaganja. Međutim, otkrivanje takvih djelatnosti je iznimno teško i zasad se uglavnom možemo oslanjati na medije. Stoga je moguće da ćemo povremeno, nehotice, imati ulaganja i u takvim kompanijama. Međutim, pokazatelj za prethodne dvije godine pokazuje da udio takvih ulaganja, po našim spoznajama, zanemariv.
Voda	8. Emisije u vodu	Tone emisija u vodu koje nastaju u društvima u koja se ulaže na milijun uloženi EUR, izraženo kao ponderirani prosjek	11,95	0,02	tone po milijun uloženi eura Udio procjene: 96%	Rast zabilježen u 2023. godini je gotovo isključivo posljedica novih podataka koji su postali dostupni u odnosu na 2022. (te duljeg vremenskog perioda). Međutim, uzimajući u obzir poprilično veliku razinu procjene, jasno je da je iznimno teško postaviti precizan cilj.
Otpad	9. Udio opasnog otpada i radioaktivnog otpada	Tone opasnog otpada i radioaktivnog otpada koji nastaju u društvima u koja se ulaže na milijun uloženi EUR, izraženo kao ponderirani prosjek	8,44	0,75	tone po milijun uloženi eura Udio procjene: 14%	Stoga je situacija slična kao i s emisijama stakleničkih plinova – zasad potičemo kompanije na objavu podataka, a točne ciljeve ćemo opisati kad vrijednost koju budemo mogli izračunati bude relevantnija.

POKAZATELJI ZA SOCIJALNA I KADROVSKA PITANJA, POŠTOVANJE LJUDSKIH PRAVA, SUZBIJANJE KORUPCIJE I PODMIĆIVANJA

Socijalna i kadrovska pitanja	10. Povrede načela Globalnog sporazuma UN-a (UNGC) i Smjernica Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj (OECD) za multinacionalna poduzeća	Udio ulaganja u društva u koja se ulaže koja su kršila načela UNGC-a ili Smjernice OECD-a za multinacionalna poduzeća	1,6%	1,6%	Udio procjene: 2%	Cilj je nemati ulaganja u ovakva društva, što dokazuje i nizak postotak za ICAM. Međutim, neka kršenja se utvrde naknadno, a ICAM dopušta i društvima da se očituju i pokušaju dokazati da će najbrže moguće raditi na ispravljanju kršenja.
	11. Nedostatak postupaka i mehanizama za praćenje usklađenosti s načelima Globalnog sporazuma UN-a i Smjernicama OECD-a za multinacionalna poduzeća	Udio ulaganja u društva u koja se ulaže koja nemaju politike za praćenje usklađenosti s načelima UNGC-a ili smjericama OECD-a za multinacionalna poduzeća ili mehanizmima za rješavanje pritužbi zbog kršenja načela UNGC-a ili Smjernica OECD-a za multinacionalna poduzeća	28%	31%	Udio procjene: 1%	S vremenom, ICAM želi izbjegavati i ulaganja u ovakva društva, jer bez mehanizma provjere ne možemo biti ni sigurni u prethodni pokazatelj. Međutim, činjenica je da, pogotovo u našoj regiji, praksa primjene ovakvih mehanizama još uvijek nije zaživjela. Stoga ICAM za sljedeći period nema konkretan cilj za ovaj pokazatelj, osim da potiče društva da usvoje mehanizme.
	12. Neusklađena razlika u plaćama između muškaraca i žena	Prosječna neusklađena razlika u plaćama između muškaraca i žena u društvima u koja se ulaže	6%	12%	Udio procjene: 89%	Zbog iznimno visokog udjela procjene, jasno je da je moguće očekivati velike oscilacije pokazatelja iz godine u godinu. Međutim, budući da izvještavanje o plaćama postaje obveza društava u sljedećim periodima, očekujemo da se ova situacija popravi, a tada će i ICAM moći donijeti konkretnije ciljeve za smanjenje razlike u svom portfelju.
	13. Rodna raznolikost u upravi	Prosječni omjer žena naspram muškaraca u upravama društava u koja se ulaže, izraženo kao postotak svih članova uprave	35%	37%	Udio procjene: 1%	Budući da na razini EU nastupa regulacija koja će zahtijevati minimalan broj žena u upravama, ICAM neće postavljati vlastite ciljeve. Umjesto toga, držat ćemo se principa opisanih u našoj Politici aktivnog sudjelovanja na skupštinama, koji se odnose na poticanje izbora članova uprave koji su kvalificirani za zadatak i koji imaju za cilj korist svih svojih udjelnika.

	14. Izloženost prema kontroverznom oružju (protupješačke mine, kazetno streljivo, kemijsko i biološko oružje)	Udio ulaganja u društva u koja se ulaže uključena u proizvodnju ili prodaju kontroverznog oružja	0%	0%	Udio procjene: 2%	ICAM nije ulagao u ovakva društva i ne očekujemo takva ulaganja ni ubuduće.
Pokazatelji primjenjivi na ulaganja u država i nadnacionalne organizacije						
Pokazatelj štetnog učinka na održivost		Mjerilo	Učinak 2023. g.	Učinak 2022. g.	Objašnjenje	Poduzete i planirane mjere i ciljevi utvrđeni za sljedeće referentno razdoblje
	15. Intenzitet emisija stakleničkih plinova	Intenzitet emisija stakleničkih plinova u zemljama u koje se ulaže	36,9	47,5	tone plinova po milijun eura BDP-a Udio procjene: 0%	Politike koje je uveo ICAM već onemogućavaju ulaganja u zemlje s najvišim intenzitetom (autoritarni režimi). Većina naših ulaganja u države se odnosi na obveznice SAD-a i EU, zemlje među kojima nema tako značajnih razlika u intenzitetu. Stoga nam ovaj pokazatelj zasad ni nije prioritet.
	16. Zemlje u koje se ulaže u kojima se krše socijalna prava	Broj zemalja u koje se ulaže u kojima se krše socijalna prava (apsolutni broj i relativni broj podijeljeni ukupnim brojem zemalja u koje se ulaže), kako je navedeno u međunarodnim ugovorima i konvencijama, načelima ujedinjenih naroda i, ovisno o slučaju, nacionalnom pravu	0	0	Korišteni su javno dostupni podaci Freedom House za zemlje. FH svaku zemlju dijeli u skupine Free, Partly Free ili Not Free. Od ukupnim ICAM-ovih ulaganja, 99,3% je u zemlje koje su Free, 0,7% u Partly Free, dok nema ulaganja u Not Free zemlje. Udio procjene: 0%	ICAM izbjegava ulaganja u ovakve države, što se vidi i iz činjenice da nismo imali takvih ulaganja.
Dodatni klimatski i drugi okolišni pokazatelji te dodatni pokazatelji za socijalna i kadrovska pitanja, poštovanje ljudskih prava, suzbijanje korupcije i podmićivanja						
Pokazatelji primjenjivi na ulaganja u poduzeća						
Pokazatelj štetnog učinka na održivost		Mjerilo	Učinak 2023. g.	Učinak 2024. g.	Objašnjenje	Poduzete i planirane mjere i ciljevi utvrđeni za sljedeće referentno razdoblje
Emisije	1. Ulaganja u društva koja nemaju inicijative za smanjenje emisija ugljika	Udio ulaganja u društva u koja se ulaže koja nemaju inicijative za smanjenje emisija ugljika radi usklađivanja s Pariškim sporazumom	3,7%	4,1%	Udio procjene: 1%	Aktivno promičemo uvođenje ovakvih politika među kompanijama i izbjegavamo ulaganja u one koje to odbiju. Neke kompanije, pogotovo u našoj regiji, tek uvode ove politike, stoga zasad toleriramo manji udio takvih ulaganja. Kroz sljedeće 3 godine, želimo doći na nulu.
Ljudska prava	2. Nedostatak politike zaštite ljudskih prava	Udio ulaganja u subjekte koji nemaju politiku zaštite ljudskih prava	1,9%	2,7%	Udio procjene: 1%	
Pokazatelji primjenjivi na ulaganje u države i nadnacionalne organizacije						
Pokazatelj štetnog učinka na održivost		Mjerilo	Učinak 2023. g.	Učinak 2022. g.	Objašnjenje	Poduzete i planirane mjere i ciljevi utvrđeni za sljedeće referentno razdoblje
Zeleni vrijednosni papiri	3. Udio obveznica koje nisu izdane u skladu s propisima Unije o okolišno održivim obveznicama	Udio obveznica koje nisu izdane u skladu s propisima Unije o okolišno održivim obveznicama	100%	100%	Budući da standardi za zelene obveznice na razini EU još nisu u potpunosti spremni, ICAM pretpostavlja da ništa od ulaganja nije u skladu s njima. Kako države usvoje i počnu objavljivati usklađenost s pravilima, očekujemo da i naš udio ulaganja u neodržive obveznice padne. Udio procjene: 100%	Ovaj pokazatelj izvještavamo zbog njegove popularnosti među dijelom investitora. Međutim, zasad nemamo konkretan cilj.
Upravljanje	4. Prosječna ocjena vladavine prava	Mjerenje razine korupcije, nedostatka temeljnih prava i nedostataka u građanskim i	0,70	0,65	Korišteni su javno dostupni podaci World Justice	Cilj je održavanje ovog pokazatelja iznad 0,6. Za usporedbu, ocjena za Hrvatsku iznosi 0,61.

		kaznenim sudskim postupcima, na temelju kvantitativnog pokazatelja objašnjenog u stupcu s objašnjenjima			Project-a. Prema njima, vladavina prava po zemljama se ocjenjuje od 0 (najlošije) do 1 (najbolje) Udio procjene: 0%	
--	--	---	--	--	--	--

Politike za identifikaciju i utvrđivanje prioriteta glavnih štetnih učinaka na čimbenike održivosti

ICAM-ov pristup glavnim štetnim učincima je dio sveobuhvatnog pristupa ESG-u koji je detaljno propisan Politikom odgovornog ulaganja i Politikom aktivnog vlasništva koje su javno dostupne na našim web stranicama.

Odgovornost za ESG i glavne štetne učinke je podijeljena između Uprave (koja je odgovorna za cijeli proces i nadzor pojedinačnih funkcija) i pojedinačnih funkcija. Pritom:

1. CIO (voditelj Front Office-a) je odgovoran za izradu i osvježavanje sveobuhvatne Politike odgovornog ulaganja, internih procedura vezanih za odgovorno ulaganje te za osiguravanje da sve ostale osobe izvršavaju svoje dužnosti. Također je zadužen za pregledavanje svih ESG izvještaja prije objave.
2. Analitičari su zaduženi za prikupljanje i analiziranje ESG podataka, izračunavanje ESG ocjena i glavnih štetnih pokazatelja koje moraju staviti na raspolaganje upraviteljima fondova. Od analitičara se očekuje da predlože korake za angažiranje po ESG pitanjima u slučaju da procijene da je to potrebno.
3. Od upravitelja fondova se očekuje da uzmu u obzir ESG pokazatelje (i glavne štetne učinke) prije donošenja konačne odluke o investiranju. Oni su također zaduženi za održavanje ponderirane ESG ocjene fonda i glavnih štetnih učinaka unutar razine dogovorenih s CIO-om te za provjeru kriterija isključivanja prije donošenja investicijske odluke.

ICAM razmatra sve obvezne pokazatelje glavnih štetnih učinaka koji su propisani Regularnim tehničkim standardima unutar Delegirane uredbe Komisije (EU) 2022/1288. Budući da unutar godine ICAM nije imao ulaganja u nekretnine, ovo se odnosi na ukupno 16 pokazatelja za korporativne izdavatelje te za države. Osim toga, ICAM izvještava po dva dodatna pokazatelja za svaku od navedenih skupina.

Dodatni pokazatelji za korporativne izdavatelje su:

1. Ulaganje u društva koja nemaju inicijative za smanjenje emisija ugljika – ovaj pokazatelj je izabran uzimajući u obzir važnost emisija ugljika za klimatske promjene te činjenicu da velik dio izdavatelja još uvijek ne izvještava o količini plinova. Stoga smatramo da je prvi korak koji mogu napraviti donošenje politike u kojoj će se obvezati izvještavati i smanjivati emisije u budućnosti.
2. Nedostatak politike zaštite ljudskih prava – slično kao i u prethodnom pokazatelju, izabrali smo štetni učinak koji je sveobuhvatan za glavna socijalna pitanja, a, zbog nedostataka brojčanih podataka, zasad počiva na postojanju politike.

Dodatni pokazatelji za države su:

1. Udio obveznica koje nisu izdane u skladu s propisima EU o ekološko održivim obveznicama – budući da primjena propisa još uvijek nije zaživjela na razini EU, ovakvih obveznica zasad nemamo. Međutim, uzimajući u obzir važnost poticanja i samih država da više vode računa o održivosti, odlučili smo odmah uzeti u obzir ovaj pokazatelj i s vremenom smanjivati udio obveznica koje ga ne zadovoljavaju.
2. Prosječna ocjena vladavine prava – briga o ekološkim i socijalnim pitanjima je u mnogim državama na neki način već nametnuta kroz zakone i pravilnike. Međutim, primjena u praksi jako ovisi o vladavini prava u svakom zemlji. Zbog toga prepoznajemo i važnost ovog pokazatelja.

Prilikom izračuna glavnih štetnih učinaka, ICAM koristi podatke koje može dobiti izravno (iz izvještaja izdavatelja) ili neizravno (naprimjer Bloomberg). Podatke koji nisu dostupni na taj način ICAM procjenjuje. Zbog zasad još uvijek velikog nedostatka podataka i značajnog oslanjanja na procjenu, ICAM je u ovaj izvještaj dodao kolonu koja pokazuje postotak procijenjenih podataka. Značajan udio procijenjenih podataka (ponekad su i neizravni podaci zapravo procijenjeni, ali od druge strane te ICAM ovdje o tome ne izvještava) rezultira smanjenom preciznošću i relevantnošću glavnih štetnih učinaka. Kako s vremenom bude dostupan veći broj podataka (zbog angažiranja investitora s izdavateljima ili regulatornih zahtjeva) i izvještavani glavni štetni učinci će biti relevantniji. Zbog toga ICAM zasad nije propisao minimalne razine ni za jedan glavni štetni učinak, iako je cilj dugoročno raditi na smanjenju svakog od njih, a pogotovo onih koje izaberemo kao prioritete.

Politika sudjelovanja

Politika sudjelovanja je detaljno opisana unutar ICAM-ove Politike aktivnog vlasništva, koja je javno dostupna na našim web stranicama.

ICAM se u svom poslovanju značajno oslanja na angažiranje s izdavateljima. Ono podrazumijeva sve interakcije s izdavateljima o određenim temama u svrhu razumijevanja rizika i prilika povezanih sa svakim pojedinačnim slučajem te korištenje utjecaja kojeg imamo kao investitor kako bismo ih potaknuli na poboljšanje svoje prakse. Teme koje pokrivaju naše prakse i angažiranje sežu od strategije izdavatelja, finansijskih rezultata i održivosti poslovanja pa do svega ostaloga što naš investicijski tim smatra značajnim. Angažiranje može poprimiti nekoliko oblika, uključujući:

1. direktne razgovore s menadžmentom ili odjelom za odnose s investitorima,
2. službeno dopisivanje s Nadzornim odborom ili Upravom,
3. korištenje glasačkih prava na skupštinama izdavatelja (navedena Politika sadrži i načela glasovanja te smjernice za glasovanje).

U slučaju previsokih troškova ili ostalih nepraktičnosti, ICAM se može suzdržati od korištenja glasačkih prava ili drugih oblika angažiranja.

Konkretno, u slučaju glavnih štetnih učinaka, ICAM se zasad kroz angažiranje usredotočio na promicanje shvaćanja važnosti vođenja računa o okolišu i društvu te pozivanje izdavatelja da izvještavaju relevantne pokazatelje. Nedostatak relevantnih podataka je zasad jedan od glavnih problema s kojima se ICAM suočava u upravljanju glavnim štetnim učincima, zbog čega i jesmo dali prioritet ovakvom pristupu.

Ukoliko navedeno angažiranje u prihvatljivom roku ne rezultira željenim rezultatom (izvještavanjem pokazatelja ili smanjivanjem glavnih štetnih učinaka) ICAM će razmotriti zabranu ulaganja u takvog izdavatelja dok se njegove prakse ne poprave.

Upućivanje na međunarodne standarde

ICAM o svom pristupu održivosti redovno izvještava kroz periodična izvješća te u sklopu UNPRI-a koji naš pristup održivosti, kao neovisna strana, jednom godišnje ocjenjuje i uspoređuje s ostalim članovima.

Dodatno, politika isključivanja i ESG ocjenjivanje (a i neki od glavnih štetnih učinaka) uzimaju u obzir međunarodne prakse i standarde, pogotovo UN Global Compact i Pariški ugovor o klimi.

Ipak, ICAM u svom poslovanju još uvijek ne izrađuje klimatske scenarije koji bi bili baza za detaljnije upravljanje glavnim štetnim učincima (pogotovo onima koji se odnose na okoliš, odnosno emisije stakleničkih plinova). Razlog za to je nedostatak relevantnih pokazatelja izdavatelja (pogotovo u Hrvatskoj i regiji) te potrebe za usavršavanjem zaposlenika u ovom pogledu. ICAM već radi i nastavit će raditi na rješavanju ovih izazova (kroz angažiranje s izdavateljima i obrazovanje zaposlenika) kako bi u budućnosti unaprijedio svoj pristup upravljanju glavnim štetnim učincima i na ovaj način.

Povijesna usporedba

S obzirom da je ovo druga godina izvještavanja PAI pokazatelja, po prvi put je vidljiva i povijesna usporedba između 2023. i 2022. godine. Uočljiv je veliki rast emisija stakleničkih plinova po opsegu 3 (i ostalih pokazatelja koji se na to nadovezuju). Naglašavamo da do ovakvog rasta nije nužno došlo stvarnim većim emisijama izdavatelja u koje ICAM ulaže, već se promjena u najvećem dijelu može pripisati problemom nedostatka i procjene podataka (što je već ranije objašnjeno). Dok barem većina izdavatelja ne počne izvještavati (i to na ujednačen način), modeli koji se koriste za procjenu temeljem jako ograničene količine stvarnih podataka će davati jako različite rezultate (i volatilne iz perioda u period). Iz toga razloga, upravljanje opsegom 3 emisije stakleničkih plinova zasad ne može biti napravljeno na kvalitetan način. Isti je razlog i povećane vrijednosti emisija u vodu i opasnog otpada.

Naglašavamo i da se pokazani udio procijenjenih podataka odnosi samo na procjene koje je radio sam ICAM, ne i neka druga strana. Naprimjer, za emisije stakleničkih plinova (opseg 3) su gotovo u potpunosti korištene procjene s Bloomberga.

U dijelu socijalnih pokazatelja, gdje je puno veća dostupnost podataka pa se vrijednostima može kvalitetnije i upravljati, vidimo poboljšanje u gotovo svim pitanjima.